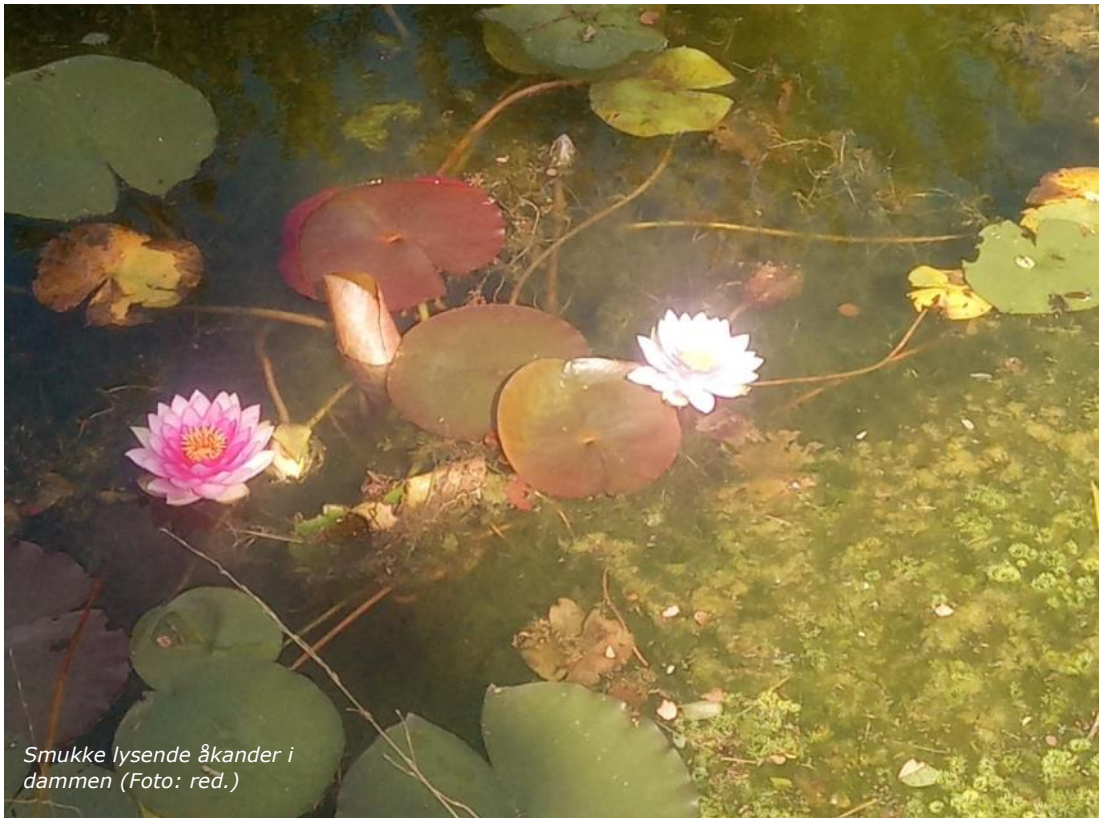

Tante Hertha

Nr. 275, 25. årgang, september 2021

Smukke lysende åkander i dammen (Foto: red.)

Tante Hertha er Hertha Levefællesskabs informationsblad, som udkommer ca. d. 1. i hver måned. Redaktør: Allan Elm. Redaktionsudvalg: Helle Hansen, Per Clauson-Kaas, Ole Wads-holt og Anne-Lene Jappe.

Folk, som ikke er bosiddende i Hertha og som ønsker at abonnere, kan henvende sig til redaktøren på tlf. 3840 3401 eller pr. mail: tante@hertha.dk

Dette og de sidste års Tante Hertha kan ses på hjemmesiden: www.hertha.dk under 'Nyheder'.

Referater o.lign. som ønskes bragt, forudsættes af redaktionen at være klare og egnede til offentliggørelse!

Deadline for stof til bladet er d. 20. i måneden før. Sendes til: tante@hertha.dk eller i postkassen Landsbyvænget 2A, mærket 'Tante Hertha'.

Stof, som kommer efter deadline, kan ikke garanteres bragt!

Tante Herthas mail-adresse: tante@hertha.dk.

KALENDER PÅ HERTHAS HJEMMESIDE www.hertha.dk opdateres løbende.
Hertha er på Facebook (bestyres af Anne-Lene)

Forsidefoto: Elisabeth K spillede op til folkedans, inden hun og Mikkel rejser til Sverige for at tage spændende uddannelser. (Foto: Ole W.)

Bagsiden: Medarbejdere portrætteret af Morten T er fra venstre: Anne Mette, Katrine, Philip.

HerthaKalender

September

Søndag d. 5.	Åbning af udstilling af portrætter	kl. 14-16	Salen
Søndag d. 5.	Forberedelse til jubilæumsfest	kl. 9-14	
Fredag d. 10.	Fest for inviterede jubilæumsgæster	kl. 10.30-14	
Lørdag d. 11	Jubilæumsfest for Hertha, Herskind osv.		

Søndage kl. 19.30-20.00 Stilhed i Stalden

Følg med på www.hertha.dk/ kalender og i mails i herthagooglegroups

God stemning i caféen d. 7/7 ved fodboldsemifinale (Foto: Ole W)

Indhold i dette nummer:

Notitser og information	s. 4	Gartnerinyt	s. 12
Fra Fællesledelsen	s. 6	Referater	s. 14
Landbrugsnyt	s. 8	Månedens kunstværker	s. 15
Portrætmalere, præsentation	s. 9	Gæt en medarbejder	s. 16
Portrætter	s. 10		

25 ÅR'S JUBILÆUM HERTHA

Lørdag 11. sept. kl 11.00 - 16.00

En festdag

HERTHA

www.hertha.dk

- Hertha's dramagruppe: Et potpurri
- Kirstine Hastrup & flamincolegenderne
- Madboder - kaffe - kage
- Portræt udstilling i salen
- Rundvisninger i Hertha · Mød Hertha indefra

En aften om shamanisme med Svend Petersen

den 22.9. kl 19.30 - 21.00
i Herthas sal

To gange har vi måttet aflyse denne aften på grund af Covid-19, men alle gode gange er jo som bekendt 3.

Svend har i mange år studeret og arbejdet med shamanisme. Han har besøgt shamaner og shamanistiske samfund i specielt Sydamerika, Sibirien og Lapland, og han vil denne aften fortælle os om shamanisme, om sine rejseerfaringer – og give os en lille oplevelse. Glæder – her er nyt at lære.

Svend har indrettet sig på hemsen i hjemmet med rekvisitter, instrumenter og en masse andre spændende ting, som han har bragt hjem fra sine mange rejser.

Alle er velkomne, gratis entré.

arr. Herthas Kulturgruppe (kontakt Tove Vejgaard)

Kære Levefæller

Vores dejlige torsdagscafé mangler folk, så har du lyst til at hoppe med på holdet og hjælpe til i caféen hver eller hver anden torsdag, så skriv til Cafégruppen.

Opgaverne vil være at gøre klar, bestille kage ved bageriet, stå i caféen og/eller hjælpe med oprydning.

Ta' gerne kontakt med en fra gruppen hvis du er nysgerrig og vil vide mere.

Kærlig hilsen Cafégruppen

Katja, Anne-Lene, Hanne, Tove V, Mattias, Siena og Anne

Fælles visioner for fremtidens mødesteder i Hertha

Da fællesledelsen ud fra de 3 scenarier, den udsendte i starten af året, ikke fik en klar tilkendegivelse af, hvad Hertha Levefællesskab ønsker, tager fællesledelsen som lovet på Landsbymødet den 25. maj 2021, nu initiativ til at nedsætte en mandatgruppe om fælles visioner for fremtidens mødesteder i Hertha Levefællesskab.

Vi forestiller os en gruppe bestående af ca. 5-7 personer, der både repræsenterer den yngre generation, der har visioner for Hertha 20 år frem i tiden og den ældre generation, der kan se 20 år tilbage på deres liv i Hertha.

Ligeledes ser vi vigtigheden af, at det er en gruppe, der ser med nye øjne på alle muligheder og ikke kun det ene eller det andet. Det er vigtigt at have helheden for øje og ikke kun den enkeltes ønsker og idéer. Hvad har Hertha Levefællesskab brug for?

Vi hører gerne fra de af jer, der har lyst til at være med. Send en mail til fællesledelsen: faellesledelsen@hertha.dk senest den 12. september 2021.

Indhold af mandat

Mandatgruppens navn: Fælles vision for fremtidens fælles mødesteder

Mandatets indhold: Gruppen skal undersøge og analysere ønsker til fremtidens mødested(-er) for sociale og kulturelle aktiviteter i Hertha Levefællesskab.

- 1) Gruppens første opgave er at lave en plan for gruppens arbejde, hvor det fremgår, hvordan gruppen vil gribe undersøgelsen og analysen an. Planen fremlægges for og diskuteres med Fællesledelsen
- 2) Planen iværksættes.
- 3) Undersøgelse og analyse fremlægges for Fællesledelsen og Landsbymødet

Mandatets dato: 1. september 2021.

Mandatets afslutning: Mandatet nedlægges, når punkt 3 er realiseret.

Mandatgruppens deltagere: Gruppen skal afspejle diversiteten i befolknings sammensætningen i Hertha Levefællesskab.

Mandatgruppens økonomi: ingen

*Med venlige hilsner
Fællesledelsen*

Et godt mødested: God stemning ved Elisabeths og Mikkels afskeds- og indsamlingskoncert d. 12. august. (Fotos: Ole W.)

Præsentation

Hej Hertha, mit navn er Sebastiano, men I må gerne kalde mig Sebastian! Jeg kommer fra en smuk by i Norditalien, Bergamo. Jeg er 24 år (snart 25) og jeg flyttede til Aarhus, da jeg var 19 for at studere, men i alle disse år i Danmark har jeg ikke lært dansk... jeg prøver imidlertid at lære det nu! Jeg har været volontør i Hertha i næsten 3 måneder, så der er en god chance for, at du allerede har mødt mig! Jeg er en afslappet fyr, som altid er interesseret i at få en god samtale og at høre en god historie! Jeg holder af at spille brætspil, spille guitar og læse bøger. Jeg skal være i Hertha indtil slutningen af februar, og jeg er sikker på, at jeg vil nyde min tid her lige så meget, som jeg har gjort siden jeg kom til dette fantastiske levested! Vi ses!

(Oversættelse ved OW efter aftale med Sebastiano)

Over stok og sten, forhaver og hegn gik det, da det store teltstativ blev flyttet fra fælleshuset om på rondellen, som forberedelse til septembers fejringer. (Fotos: Red.)

Landsbrugsnyt

Det går rigtig godt i landbruget, brugerne og jeg hygger os og får en masse ting lavet. Køerne har det godt, giver god mælk og indtil nu har der været 7 fødsler og 7 kalve. Sidste halvdel af august skal der gerne komme yderligere 4 fødsler og 4 kalve, og det var så det for i år.

Mælkekvaliteten overholder igen det bakteriologiske krav fra myndighederne. Det har været/ og er en hård kamp at overholde dette. Måden hvorpå vore køer i Hertha fodres, er som det en ko er skabt til fra naturen.

Jeg skal ikke kloge mig på "klimaforandringer", men efter et meget koldt og vådt forår var det vanskeligt at få udbragt humus- og kiselpræparat, ganske simpelt fordi man ikke kunne køre i marken uden at synke i. Det er lykkedes, men alt sammen 1,5 md senere end normalt. Jeg skal dog love for, at græsset gror, og vi opnår måske endda større udbytter på trods af, at alt har været forsinket. Jeg tror så måske, at sæsonen forlænges i den anden ende.

Fredag 27. august kommer en ny tyr, der skal være far til kalvene næste år. Han hedder Alfred og er ½ jersey. Dette gør jeg for at hæve fedt% i mælken og for at gøre vore fremtidige køer lidt mindre. Køerne vi har nu, er vel store til Herthas staldforhold.

Sådan ca. midt i august kommer 4 Boer-gimmer-kid sammen med 15 høns og 1 hane til at bo i Hertha. Jeg har valgt racerne rød amerikaner, hvid sussex og stribet skovhøne ud fra at tilgodese lidt af det hele mht. antal æg, temperament og holdbarhed. Jeg håber og tror på, at rigtig mange vil få glæde af dette. Børn og selvfølgelig voksne må gerne gå ind og hygge og kæle/klappe med høns og geder, MEN HUSK AT LUKKE LÅGEN OG ABSOLUT INGEN FODRING AF HVERKEN HØNS ELLER GEDER. AL OMGANG FOREGÅR I ET STILLE OG ROLIGT TEMPO, INGEN LØB ELLER HURTIGE BEVÆGELSER. Jeg anbefaler, at man står eller sidder og iagttagger, så skal dyrene nok komme, når de er klar.

Min kone (Søs) og jeg har solgt vores landbrug, og vi har købt et hus i Skovby (i Sønderjylland), hvor vi kan have Søs's 2 heste med. Vi troede, vi skulle bo heroppe, men især en omstændighed hvor lægerne ikke kunne love os, at vores ældste datter ville overleve en svangerskabsforgiftning, har gjort, at vi ikke vil flytte herop. Vi vil blive tæt på vore børn og børnebørn (vores ældste datter har det fint i dag).

Nis

Den nye indhegning til geder og høns. Husk at lukke lågen og ingen fodring! (Foto: red.)

Udstilling af portrætter d. 5. september

Omtale af de to kunstnere:

Morten Therkildsen; f. 1974; boet i Hertha siden 1996.

Morten har lavet en medarbejder-portræt-serie på i alt 9 stk., og har selv taget stilling til hvilke medarbejdere, der skal indgå. Egentlig skulle billederne have været udstillet lang tidligere, men det var ikke muligt på grund af Corona.

Da Ole Uggerby, som er tidligere medarbejder og kollega, valgte at portrættere samtlige beboere og eksterne værkstedsbrugere, var det oplagt, at de to lavede en udstilling sammen.

Morten er begejstret for store armbevægelser og meget kulør. Han har gode fantasikræfter og er aldrig nervøs i sit møde med det hvide papir. Han kaster sig ufortrødent ud i maleriet og individualiserer gerne farven. For andre kan dette virke lidt skræmmende og grænseoverskridende, da resultatet kan være uforudsigeligt, og svært at gennemskue på forhånd.

Af samme grund har vi hér valgt at arbejde i store, næsten naturalistiske formater.

Vi har "i smug" nøje betragtet de portrætterede med hensyn til øjenfarve, hårfarve, tøjvalg, brillestel og meget andet.

Hver medarbejder er udført med en genstand, som Morten identificerer personen med, og baggrundsfarven er også et udtryk for den stemning, kunstneren oplever at personen bærer med sig.

Når man som Morten er impulsstyret, må man være yderst vågen i samarbejdet med ham, da der ellers hurtigt kan foreligge en helt ny dagsorden i form af en racerbane, en traktor eller en hane. Det er derfor en krævende og udfordrende tålmodighedsproces for både ham og terapeuten, at skulle være vedholdende på én opgave ad gangen.

Som i alle livets øvrige forhold, så viser resultatet, at Morten ikke holder sig tilbage, men bruger hele paletten og gerne lidt til.

Det har været et spændende projekt at samarbejde med Morten og lave denne serie.

Katrine Kroon, medarbejder og kunstterapeut.

Ole Uggerby; f. 1952; boet i Hertha siden 2007.

Ole var i 10 år administrativ leder for Hertha Bofællesskaber og Værksteder. Han har tidligere tegnet huse (i Skotland og Sverige), lavet planer (som kommuneplanlægger), talt penge og skrevet om bæredygtige projekter (i Merkurbank) og senest gået til hånde i Hertha.

I 2017 lod han sig pensionere og drømte om at blive kreativ med hænderne. Efter et par års 'hvile' blev han af sin hustru, Ellinor, og en tidligere kollega, Marianne hjulpet i gang med at tegne på Østerskovgård i nabolaget. Her er én af staldlængerne indrettet for **kreative hæn-**
der.

Efter nogen tid bed han sig fast i portrættegning og lod sig inspirere af Herthas beboere, som var dem, han oftest mødte på de daglige små gåture: "Du har det for godt, Ole" eller "Kan du overhovedet få tiden til at gå?" Da personer på de første 2 portrætter var nogenlunde genkendelige blev han ved – og da de første 10 var færdige indså han, at den serie, der var påbegyndt, rummede mindst 37 portrætter!

I modsætning til Morten, så går Ole forsigtigt til værks – og tør endnu ikke tage farvepaletten i brug!

Sammen med "**sideskud**", der kan opleves i **Cafeen** er hans tidligere arbejdsgivere: beboerne i bofællesskaberne og de eksterne i værkstederne, nu blevet afbilledet i kul-blyant-streg og kan opleves i SALEN i Herthahus (*se portrætterne i miniformat på næste side (red.anm.)*).

Morten og Ole's udstilling kan opleves i Hertha-SALEN fra 5/9 til 19/9 2021.

Gartneri-nyt september 2021

August måned har indtil nu budt på rigelig vand, men heldigvis har vi kunnet komme i jorden indimellem, så vi har fået sået flere afgrøder, flere hold spinat, udplantet salater i flere hold, sået rucula, vårsalat og majroer. De tomme bede er blevet tilsået med grøngødning, og også mellem solsikke, hokaido og alt kål. Vores egne kål er næste alle høstet; jeg har købt spidskål, savojkål, rødkål, hvidkål og løg fra Karl Henning - det er i køleskabet i jordkælderen og i kasser, løg er i kasserne ved jordkælderen.

Der er rigtig mange flotte bønner, og der kommer flere. Husk de kan bruges i forskellige tykkelser, jo tykkere jo mindre stykker skal de skæres i, og koges lidt længere. Er de meget tykke, kan de bælges og bruges som rå hele bønner, som i modsætning til tørrede bønner ikke skal lægges i blød.

I juli fik vi lavet nye jordbærestiklinger, og nu er de plantet ud. Læg mærke til hvordan de nye blade står og optager solen som små skåle.

Grøn kålen må gerne høstes nu - den er så dejlig i salater, med lidt olie og fintsnittet; det er det daglige tilskud af alt godt, antioxidanter, vitaminer, mineraler mm. Husk ikke at tage topskuddet. Får topskuddet lov at sidde, vokser planten helt til april 2022. Tag altid de bedste blade, de er ca. midt på planten.

Vær sød at hjælpe os med ikke at give sneglene oprydning opgaver i bedene, ved at lægge toppe i en bunke pr. afgrøde. Det letter vores arbejde meget. Alle tomme arealer er nu tilsået med anden omgang grøngødning. Jeg har sået nogle bæltter med spinat, majroe, rucula mm langs græsgangene; det er et forsøg, som jeg også gjorde med fint resultat sidst år. Nu er det spændende om I kan finde afgrøderne, når de er klar til høst. Det sparer os for lugearbejde i den årstid, og giver dejligt læ til planterne.

I drivhuset har vi fjernet ukrudsdugen under tomaterne og sået grøngødning i halvdelen af bedene. De nederste blade er fjernet fra tomaterne, så der kommer lys ned til jorden.

Jeg har dyrket 3 tomat sorter i år: Cherry, sort sød. Cherry tomat. Green Ruffled, er moden når lidt blød og lidt gullig i farve. Hvad synes du om dem?

Der kan nu høstes: salat, dild, persille, bønner, sølvbeder, rødbeder, og i jordkælderen er der store rødbeder og løg; hent ved jordkælderen: grøn kål, kartofler, courgetter, solsikker, rucula, gulerod mm.

Det første hold gulerødder er nu høstet, nogen havde svært ved at gå helt ned og høste det ældste bed først; det er vigtigt for mig, at I høster bedvis, så jeg kan komme til at så grøngødning i de tomme bede. Hele gartneriet skulle være grønt til vinter, og jo før jeg får sået, jo bedre etablerer grøngødningen sig, og jo flottere jordstruktur får vi, og jo bedre smag næste år.

Vent med at høste hokaidoen til der er flag. De skal være helt dyb orange, før de har udviklet smag, antioxidanter, sekundære stoffer osv. De er desværre blevet blandet med courgetter, så høst kun courgetterne. Hokaidoerne er sent modne i år. Jeg ved godt butikkerne har solgt dem i månedsvis, men vores er ikke klar før de er dybrøde i farven. Sidste år blev vores spist på 3 uger, hvor de normalt holder til januar. Jeg kan ikke dyrke flere; kan I sprede jeres brug over nogle flere måneder, eller skal vi allerede løbe tør efter 3 uger?

Der er rigelig salat i år. Nu er der også endivie salat - en bitter salat, som kan tåle lidt frost, og dermed kan forlænge vores salat sæson, og også en salat som indeholder stoffer, som vi specielt har brug for her i efteråret, så vi kan klare kulden. Bryder du dig ikke om det bitre, der er godt for leveren, så kan du mildne det med en god olie eller fløde.

I jordkælderen er der forskellige kål fra Karl Henning, rødbeder fra min gård i Nordjylland, kål i køleskabet. Jeg håber I nyder den gode kvalitet. Selv økologisk blomkål og broccoli er ofte overgødet med økologisk hønsegylle eller endog konventionel gylle - det er stadig tilladt. Grunden til vi tror, det er så sundt er, at der er postet så mange penge i reklamen for dem; grøn kål er endnu bedre.

Camilla og Nikolaj har rigtig travlt med at ordne i gartneriet, de rydder op på hemsens, giver alle vores trækasser en gang kalkvand, sørger for nyt stof til flagene og mange andre ting, som er til stor hjælp. Oliver er vaks til at samle ukrudt op, køre trillebør og hjælpe, hvor der er behov. Grøngødningen har nu blomstret to gange, og med den megen regn vi har fået, har jeg valgt at slå den ned med slagleklipperen, men så der stadig er ca. 20 cm. tilbage. Så skyder det igen, der kommer gang i rodvæksten, og ukrudtet får ikke lys.

Louise og Sara har været flittige med at høste kamille-blomster, ordne lavendel, løg og meget andet. Freia sørger for at tørre lidt støv af, det har vi altid rigeligt af, og så går Sara en tur med Sebastiano, og lærer ham lidt dansk på turen. Det er meget fornøjeligt.

Ulla finder selv sine hakke-opgaver, mest i rabarber og jordbær. Tak for det.

Vi har sagt farvel til Lili, som har været en meget stabil, dygtig og interesseret hjælp det sidste år. Nu er Sebastiano startet, og ham er vi allerede meget glad for. Han er dygtig og går glad til opgaverne med stor interesse.

I september skal vi fortsætte med at luge; vi er nu godt med nu, men ukrudt vil der vel altid være. Der skal laves jordblanding til næste år, ryddes op i bedene og såes grøngødning, hvor bede bliver tomme. Jeg vil så grøngødning, som ikke overvintre i de bede, vi skal bruge tidligt om foråret, så vi kan komme tidligere i jorden.

God eftersommer.

For gartneriet Birthe Holt

Måske er DET Hertahas smukkeste træ - lige nu? (Foto: Ellinor)

Svane i åen med seks - svellinger....? (Foto: Ole W.)

Referat – Fællesledelsesmøde S3S - Mandag d. 16.8.2021

19.00 til 21.00

Mødeleder: Johanne. Referent: Søren/FU. Deltagere: Mathieu, Johanne, Mathias, Grethe og Søren C. Afbud: Eja og Rudi

1. Indledning (5 min):

a. Færdiggørelse af dagsordenen

2. Information fra (20min):

a. Ventelistegruppe

b. Landsbyfonden

c. HBV

d. Forretningsføreren

Referat fra koordinationsgruppen: Koordinationsgruppen består af repræsentanter fra FL, HBV og LF. Den mødes en gang om måneden og drøfter, koordinerer og forbereder emner til videre drøftelse og beslutning i de respektive organer.

Referat fra FL/FU: - Mikkel og Elisabeths ansøgning om fritagelse for FK bidrag mens de er i Norge blev imødekommet.

- FL indvilger i at FLs CVR nummer bruges i forbindelse med ansøgning til Flamenco-forestilling, og bevilger yderligere op til 5000 kr. til arrangeret på baggrund af ansøgning fra Jubilæumsudvalget.

3. Dokumentet FK- økonomi gennemgås med henblik på revidering (45 min.): FL/FU gør dokumentet klar til gennemgang i FL til næste gang

4. Visionsgruppe til videre arbejde med sal og øst udvidelse skal nedsættes.

Mandat skal formuleres (45 min.) Mandatet bliver skrevet færdig og kommer i næste udgave af Tante Hertha.

Dittes fødselsdag blev fejret under hyggelige former med aftendeltagelse fra Levefællesskabet.

*Men det kan nu også blive for meget med al den kalas...
(Fotos: Ole W.)*

Månedens kunstværk

Vi præsenterer hver måned et kunstværk. Kunstneren selv er velkommen til at skrive lidt om sig selv, sin proces og værket, samt værkets titel og årstal. Formålet er at vise de kunstneriske talenter, som Hertha ofte ganske usynligt, rummer. Bidrag gerne med et billede af det bedste, du har lavet! Send det til tante@hertha.dk.

Længsel

Strålende stjerne
Glimt i vinternatten
Varme i svøb
– Sovende kærlighed

Lys over vidder
Blå krystaltåger
Smeltende isblomst
– Forløsnings gråd

Skinnende flamme
Spæde spor
Varme i natten
– Vågnende kærlighed

I inderlig glæde over, at du er til

Solfyldte morgen
Solfyldte dag
Solfyldte hjerte med tårerne bag
Solfyldt er verden i alle slags vejr
Solfyldt trods skyer –
thi solen er her

Lise Meijer's illustrationer i den lille bog 'Lyse digte og penselstrøg' er udvalgt af mig, hendes far, blandt hendes malerier. For en del år siden spurgte jeg hende, om hun kunne tænke sig at illustrere mine digte. Det afviste hun kategorisk, men sagde, at jeg var velkommen til at bruge, hvad jeg havde lyst til, og hun endte alligevel med at være meget hjælpsom i udvælgelsen og stillede hendes digitale originalfotos til rådighed. Jeg betragter derfor bogen med mine digte som en fælles udgivelse, selv om det formelt er mig, der tegner forlaget og produktet.

Digtene er opstået i årenes løb, hovedsagelig gennem mit voksne liv indtil kort efter min første kones død i 1993. De er inspireret af situationer, refleksioner, tildragelser, forelskelse, kærlighed, smerte, vrede, glæde, forundring etc. Jeg har kun sjældent sat mig for, at nu ville jeg skrive et digt, men har ladet digtet komme til mig og blot været en slags fødselshjælper for digtet.

Ole Wadsholt

Bogen kan købes i butikken eller ved henv. t. Ole. Lises hjemmeside: www.lisemeijer.dk

Husk portrætudstilling søndag d. 5. september kl. 14-16 i salen

Beboere og medarbejdere portrætteret af Morten T (eks. ovenfor) og Ole U..

Gæt medarbejderne ovenfor (svar på side 2)